

Mag ik zelf een advocaat kiezen als ik een rechtsbijstandverzekering afgesloten heb?

U betaalt jarenlang premie en er komt een moment dat u gebruik moet maken van uw rechtsbijstandverzekering. Mag u dan zelf uw advocaat in de arm nemen of moet u in zee met een jurist van de verzekeraar?

Uw polis

De meeste rechtsbijstandsverzekeraars die in Nederland actief zijn, bieden een "in natura-polis" aan. Kunt u dan zelf een advocaat kiezen en heeft u het recht op een second opinion?

Rechtsbijstand door juristen in dienst van de verzekeraar

Indien u een in natura polis heeft, dan wordt u bij een geschil in beginsel bijgestaan door een jurist die in dienst is van de verzekeraar.

U bent het niet eens met de jurist van de verzekeraar. Deze jurist zal bij het innemen van de zaak de inschatting maken of hij de zaak kansrijk vindt of niet. Als hij uw zaak niet kansrijk vindt, zal de verzekeraar geen dekking verlenen. U staat dan met lege handen. Ook kan het gebeuren dat de ingeschakelde jurist de zaak anders wil aanpakken dan u. Of is contact met de jurist moeilijk omdat hij enkel telefonisch of per e-mail te bereiken is en niet bij u thuis wil afspreken.

U hebt een wettelijk recht op een second opinion

Op grond van artikel 4:67 e.v. van de Wet op het financieel toezicht is de verzekeraar verplicht u als verzekerde erop te wijzen dat u (kortweg) het recht heeft op een second opinion. U kunt dan een onafhankelijke advocaat laten toetsen of hij de zaak wel kansrijk vindt en welke aanpak van de zaak hij zou kiezen. De kosten voor de second opinion zijn voor de verzekeraar.

Uw verzekeraar volgt de second opinion

De verzekeraar zal het oordeel volgen van de advocaat die de second opinion heeft uitgebracht. Sommige verzekeraars zullen de zaak dan uitbesteden aan de advocaat die de second opinion heeft uitgebracht. Anderen zullen de zaak aan een andere advocaat uitbesteden. De keuze die de verzekeraars hierin hebben gemaakt blijkt uit de polisvoorwaarden.

Geen second opinion nodig bij vrije advocaatkeuze

U hoeft geen gebruik te maken van de second opinion als u zelf op kosten van de verzekeraar een eigen advocaat heeft ingeschakeld. Verzekeraars laten bij voorkeur rechtshulp verlenen door juristen die bij hen in loondienst zijn. Het inschakelen van externe advocaten is vaak duurder voor verzekeraars.

Maar wanneer kunt u zelf een eigen advocaat inschakelen?

Verplichte bijstand door een advocaat

Een jurist bij een rechtsbijstandsverzekeraar is vaak niet een advocaat. Het verschil tussen een advocaat en een jurist komt – kortweg- hierop neer. Een jurist mag een verzekerde bijstaan wanneer een zaak moet worden voorgelegd aan een bezwaarschriftencommissie of bij de kantonrechter. Een advocaat mag dat ook. Zodra een zaak moet worden voorgelegd aan de rechtbank, het gerechtshof of de Hoge Raad is bijstand door een advocaat vaak wettelijk verplicht. Een jurist van een rechtsbijstandsverzekeraar mag de verzekerde in dat soort zaken niet bijstaan. De verzekeraar moet dan een advocaat inschakelen.

U hebt een ruim recht op vrije advocaatkeuze

Het Europese Hof van Justitie heeft in 2016 in een uitspraak bepaald dat een verzekerde in elke gerechtelijke procedure recht heeft op bijstand door een advocaat van zijn eigen keuze. Zowel in zaken waar bijstand door een advocaat niet verplicht is (dus bij de kantonrechter en bezwaarschriftencommissies), als in zaken waarin dat wel het geval is (kortweg – bij de rechtbank, het gerechtshof en de Hoge Raad), mag u als verzekerde zelf een advocaat kiezen op kosten van de verzekeraar.

U hebt ook een vrije keuze bij een ontslagprocedure, bezwaarprocedure of indicatiebesluit CIZ

De verzekeraars bieden sindsdien de verzekerden de keuze in gerechtelijke procedures. Zij kunnen zich ofwel door een advocaat van hun eigen keuze laten bijstaan, dan wel door een jurist van de verzekeraar.

Naast procedures bij gerechten bestaan ook administratieve procedures bij bestuursorganen, zoals het UWV en het CIZ.

Verzekeraars weigerden hun verzekerden aanvankelijk het recht om ook in administratieve procedures bij bestuursorganen zelf hun advocaat te

mogen kiezen. Het Europese Hof van Justitie moest opnieuw eraan te pas komen.

Het Hof heeft in twee uitspraken bepaald dat verzekerden ook zelf hun advocaat mogen kiezen in ontslagprocedures bij het UWV en bezwaarschriftprocedures tegen een indicatiebesluit van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Aannemelijk is dat ook in andere administratieve procedures u als verzekerde zelf uw advocaat mag kiezen.

Conclusie

In een groot aantal gevallen mag u als verzekerde zelf op kosten van de verzekeraar een eigen advocaat inschakelen. Neemt u in eerste instantie genoegen met bijstand door een jurist van de verzekeraar, dan mag u als er een geschil ontstaat met die jurist, de zaak op kosten van de verzekeraar voor een second opinion voorleggen aan een advocaat. Ook ons kantoor staat regelmatig particulieren of ondernemers met een rechtsbijstandverzekering bij. Ook geven wij regelmatig second opinions af.

U kunt bij ons vrijblijvend informeren over de mogelijkheden om ook u hierin bij te staan.

Peter Pijpelink

Partner Advocaten

Voor vragen kunt u mij vrijblijvend bellen: 0115 63 12 56 of [e-mailen](#).